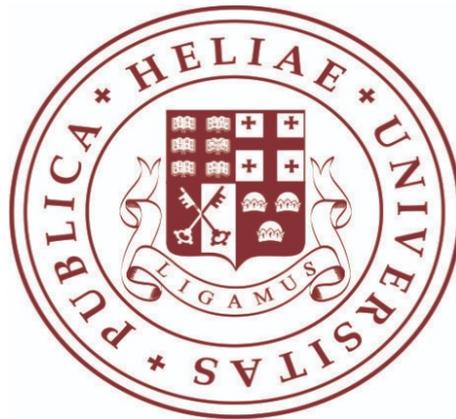

სტიქიური მოვლენების სამართლებრივი შედეგები და სახელმწიფოს
პასუხისმგებლობა

ანა ბედენაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საჯარო
სამართლის და პოლიტიკის ფაკულტეტზე სამართლის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

საჯარო სამართლის და პოლიტიკის სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: კახაბერ ურიადმყოფელი, სამართლის დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2026

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ანა ბედენაშვილი, 2026 წელი

აბსტრაქტი

გლობალური დათბობისა და კლიმატის ცვლილების, ასევე ანთროპოგენური ფაქტორების ფონზე უფრო აქტუალური ხდება სტიქიური უბედურებებისა და მათზე რეაგირების საკითხი. სახელმწიფო ინსტიტუტების განვითარება, ცოდნისა და ტექნოლოგიების განვითარება მეტ შესაძლებლობას და შესაბამისად, მეტ პასუხისმგებლობას აჩენს სახელმწიფოების მხრიდან ეფექტური პროაქტიული და რეაქტიული რეაგირებისთვის. კვლევის მიზანს წარმოადგენს საქართველოს საკანონმდებლო და სამართლის პრაქტიკული გამოყენების შეფასება. კვლევისას გამოყენებულია, გაანალიზებული და ურთიერთშედარებულია საქართველოსა და ევროკავშირის საკანონმდებლო რეგულაციები და სტიქიური უბედურებების რეალური შემთხვევები. კვლევაში გამოყენებულია შედარებით-სამართლებრივი ანალიზის, დოკუმენტების კვლევისა და ქეის-სტადის მეთოდები. ევროკავშირის შემთხვევებისა და კანონმდებლობის კვლევამ აჩვენა, რომ სტიქიური უბედურებების შემთხვევების მართვა უფრო ეფექტურია პრევენციული ზომების მაქსიმალურად გამოყენების დროს. კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ საქართველოს რეაგირების სისტემა ნაკლებად პროაქტიულია ევროკავშირის სისტემასთან შედარებით, საკანონმდებლო ბაზის არსებობის მიუხედავად, ხშირად რეალურ შემთხვევებზე რეაგირება სისტემური დარღვევებით მიმდინარეობს და უმეტესად რეაქტიული პასუხისმგებლობით შემოიფარგლება. რეაგირების ეფექტურობის ზრდისთვის რეკომენდირებულია ადრეული გაფრთხილების სისტემების სრულყოფა, კომპენსაციის მექანიზმების სამართლებრივი ჩარჩოს პრაქტიკული განმტკიცება, სივრცითი დაგეგმარების მექანიზმების დახვეწა, კომპენსაციის პოლიტიკის მკაფიო განსაზღვრება.

Abstract

Against the backdrop of global warming, climate change, and anthropogenic factors, the issue of natural disasters and the response to them is becoming increasingly urgent. The development of state institutions, knowledge, and technologies provides greater capacity and, consequently, greater responsibility for states to respond effectively, both proactively and reactively. The aim of this study is to assess the legislative framework of Georgia and the practical application of the law. The research involved the analysis and comparison of Georgian and European Union legislative regulations alongside real cases of natural disasters. The study employed comparative-legal analysis, document review, and case-study methodologies. The examination of EU cases and legislation demonstrated that the management of natural disaster events is more effective when preventive measures are maximally applied. The study found that Georgia's response system is less proactive compared to the EU system; despite the existence of a legislative framework, responses to actual events often suffer from systemic deficiencies and remain largely reactive. To enhance response effectiveness, the study recommends the improvement of early warning systems, the practical reinforcement of the legal framework for compensation mechanisms, the refinement of spatial planning mechanisms, and the clear definition of compensation policies.